

[Elmquist.]

har bevirket, at vi i Øjeblikket til at bringe Befolkningens Sager frem for Højesteret kun har 35 fungerende Højesteretssagførere. Dertil kommer yderligere, at disse 35 er fordelt paa kun 28 Forretninger, saaledes at vi i Virkeligheden kun har 28 Højesteretssagførere. Spørgsmaalet bliver da, om dette, at vi kun har en saa ganske lille og begrænset Kreds af Højesterets-sagførere, er i Befolkningens Interesse. Jeg vil besvare dette Spørgsmaal med et absolut Nej.

Efter Retsplejeloven har vi kun 2 Instanser, hvor vi før havde 3, nemlig for Sager paa over 1 000 Kr. Landsretten og Højesteret, og Befolkningen har da efter min Mening et berettiget Krav paa, at det hverken bliver for vanskeligt eller for dyrt ogsaa at faa prøvet de Spørgsmaal for Højesteret, som er af vital Interesse for dem. Jeg ved meget vel, at man heroverfor vil sige, at det først og fremmest er i Befolkningens Interesse, at kun de Sager, der virkelig er Tvivl om, bliver appelleret til Højesteret, og at det er i Befolkningens Interesse, at Afgørelsen af, om Appel bør prøves, derfor kommer til at ligge hos en Kreds af særlig udvalgte Jurister.

Jeg deler ikke dette Synspunkt. Thi man har jo aldeles ingen Garanti for, at disse faa udvalgte Jurister, disse 28 eller 35 Højesterets-sagførere, virkelig er saa kvalificerede, at de bedre end andre Jurister kan bedømme, om en Sag skal appelleres eller ej. Statistikken over de appellerede Sager viser ganske det modsatte. Hvis det nemlig var rigtigt, at disse Sagførere var særligt kvalificerede, maatte Flertallet af de appellerede Sager blive ændret ved Højesteret, men saaledes er det ingenlunde. Det viser sig tvært imod, at af Sagerne fra Østre Landsret bliver ca. 66 pCt. ikke ændret, medens kun 33 pCt. bliver ændret. Dette er da ikke noget stærkt Bevis for, at disse Højesteretssagførere har haft en særlig Evne til fortrinsvis at udvælge de Sager, der var Mulighed for at faa ændret.

Men dertil kommer, at jeg slet ikke deler den Opfattelse, at kun de Sager skal appelleres, der virkelig er stærk Chance for at faa ændret. Jeg mener, at Kriteriet for Appel maa blive, at der er blot en lille Sandsynlighed for Ændring. Er der blot det, saa maa den Mand, for hvem det at faa Dommen ændret er af vital Betydning, og som ønsker at løbe den med Appel forbundne Risiko, ogsaa have Krav paa at faa Sagen appelleret, uden at det skal være forbundet med alt

for store Omkostninger, naar den Sagfører, der har hans Tillid, vil prøve en Appel. Man vil heroverfor pege paa Faren for urimelige Appeller. Jeg skal kun ganske kort sige derom, at jeg ikke tror, denne Fare er saa stor. Højesteret vil altid, hvis ganske urimelige Appeller finder Sted, have Adgang til at udtale sin Misbilligelse overfor vedkommende Sagfører, og jeg gad nok se den Sagfører her i Landet, der ikke vilde dukke sig under en saadan af Højesteret offentlig fremsat Misbilligelse.

Dertil kommer et andet Moment, som er af stor Betydning i dette Forhold. Det er den forøgede Bekostning, der absolut er forbundet med den nuværende Ordning. Enhver kan sige sig selv, at naar en Overretssagfører her i København har ført en Sag for Landsretten, og dennes Appel til Højesteret saa skal ske gennem en ny Sagfører, vil det blive langt dyrere, end hvis det kan ske gennem den Sagfører, som i Forvejen har sat sig ind i Sagen. Er det derhos ikke ganske urimeligt, at den Sagfører, der har ført en Sag til sin Klients fulde Tilfredshed, som kender Sagen fra dens første Oprindelse, i alle dens Enkeltheder, ikke, naar Klienten ønsker det, maa føre Sagen op til Højesteret? Klienten maa selv møde for Højesteret, men den af ham selv valgte Sagfører maa ikke gøre det. Er det dog ikke urimeligt, at Befolkningen skal tvinges til forøgede Bekostninger og Muligheden for en langt ringere Behandling ved at skulle gaa til en ny Mand, som slet ikke i den Grad som vedkommendes egen Sagfører har Forudsætning for at forstaa ham og hans Sag, og som paa ny skal sætte sig ind i Sagen fra Begyndelsen? Paa intet andet Omraade, vil jeg paastaa, kender vort Samfund et saadant Barnepigsystem.

Overfor dette vort Syn, som har været afgørende for, at vi har rejst dette Spørgsmaal i Udvalget og vort deraf følgende Krav om Adgang for Sagførere til at møde for Højesteret i de Sager, de selv har procederet i for Landsretten, har man fra forskellige Sider ført mange Argumenter i Marken. Og specielt har det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen saavel her i Salen som i den Betænkning, der blev afgivet i sidste Samling, ført saadanne Argumenter frem. Jeg mener ikke, at de Argumenter, det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen har fremført, er særlig overbevisende, og vil gerne prøve paa at bevise dette, saaledes at de ikke skal staa uimodsaagt. Det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen har baade her i Salen og i Betænkningen sammenlignet Forholdene her i Landet med Forholdene i Norge og sagt: Se til